

Το Άγιο Πνεύμα και οι «Πνευματικοί Άνθρωποι» (Πρωτοπρ. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης, Καθηγητής Θεολογικής Σχολής Α.Π.Θ.)

/ [Πεμπτούσία](#)

α) Με την ανάδειξη της πολύμορφης κρίσης που διέρχεται η χώρα, πολλοί α-να-ζητούν και τη συμβολή των «πνευματικών αν-θρώπων» στην υπέρβασή της και δι--καίως. Διότι η κρίση δεν είναι μόνο οικονομική, αλλά ταυτόχρονα ηθική και πνευ-μα-τι-κή. Και γεννάται εύλογα το ερώτημα: Ποι-οι είναι πραγματικά «πνευματικοί άν-θρω-ποι»; Όσοι απλώς σκέ-πτο-νται περισσότερο από τους άλλους; Όσοι διαθέτουν υ--ψη-λό ε-πίπεδο μόρφωσης; Οι επιστήμονες; Οι εκπαιδευτικοί; Όσοι έχουν τάλαντο να γρά-φουν πάσης φύ-σεως βιβλία; Οι ποιητές; Οι καλλιτέχνες; Οι μουσικοί; Όσοι κα-τέχουν αξιώματα στους κοινωνικούς οργανισμούς και τα «Πνευ-μα-τι-κά Ιδρύματα»; Μήπως κάποιοι υ-ψη-λόβαθμοι κλη-ρι-κοί;

β) Οπωσδήποτε όλοι οι παραπάνω διακονούν την έρευνα, την επιστημονική γνώση, την παιδεία, την τέχνη, τις ηθικές αξίες, την κοινωνία και την εκκλησία. Θυμίζονται αυτονόητα, αλλά ο λόγος τους ή δεν προβάλλεται ή δεν εισακούεται. Μπορεί μάλιστα και να λοιδορείται. Να φαίνεται βαρύς και ουτοπικός. Το γεγονός αυτό δημιουργεί προβληματισμό και απορίες. Τι συμβαίνει λοιπόν; Μήπως για να ακουστούν οι λόγοι των σοφών χρειάζεται κάποια ησυχία, όπως αναφέρεται στον Εκκλησιαστή; (βλ.9,17). Οπότε, μήπως ο σύγχρονος κοινωνικός θόρυβος ακυρώνει τη δυναμική τους; Μήπως όμως οι λόγοι των «πνευματικών ανθρώπων» δεν συνοδεύονται από ανάλογο τρόπο ζωής και γίνονται κενολογία; Μήπως ισχύει αυτό που λέει ο λαός μας: «Δάσκαλε που δίδασκες και νόμο δεν εκράτεις»;

γ) Στα παραπάνω ερωτήματα δεν θα επιχειρήσουμε να δώσουμε απαντήσεις. Ο καλοπροαίρετος αναγνώστης κάνει τις αναγωγές του. Με αφορμή την σημερινή Κυριακή της Πεντηκοστής και το ευαγγελικό ανάγνωσμα (Ιωάν. 7,37-52,8, 12), θα εστιάσουμε ακροθιγώς την προσοχή στη ζωή του Πνεύματος. Διότι η παρουσία του Αγίου Πνεύματος καθιστά στην πραγματικότητα τους πνευματικούς ανθρώπους. Κι όπως δίδαξε ο άγιος Σεραφείμ του Σάρωφ, «ο αληθινός σκοπός

της χριστιανικής ζωής είναι η απόκτηση του Αγίου Πνεύματος».

δ) Ο αληθινός χριστιανός αποτελείται από σώμα, ψυχή και Άγιο Πνεύμα διδάσκει ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς. Και πνευματικός άνθρωπος είναι εκείνος στον οποίο αναπαύεται το Πνεύμα του Θεού. Εκείνος που εκουσίως και συνεργιακά αποδέχεται τις ενέργειές του. Ο άγιος Γρηγόριος Θεολόγος αναφέρει, ότι το Άγιο Πνεύμα έχει πλήθος ονομάτων δηλωτικών των ενεργειών του. Αποκαλείται Πνεύμα Θεού, Πνεύμα Χριστού, νους Χριστού, Πνεύμα υιοθεσίας, ελευθερίας και αληθείας. Κι ακόμη σύμφωνα με τον προφήτη Ησαΐα (11,3) πνεύμα σοφίας, συνέσεως, βουλής, ισχύος, γνώσεως, ευσεβείας και φόβου Θεού.

ε) Συμβολίζεται ακόμη το Άγιο Πνεύμα με πυρ και ύδωρ. Η επιφοίτησή του «εν είδει πυρίνων γλωσσών» στους μαθητές, φανερώνει την «κολαστική και φωτιστική ενέργεια» του αποστολικού κηρύγματος. Το αποστολικό κήρυγμα αφενός κατακαίει τη δύναμη της κακίας, της αδικίας και της διαφθοράς, ενώ αφετέρου εμπνέει και φωτίζει την οδό της αρετής. Το Άγιο Πνεύμα αποκαλείται και ύδωρ. «Εάν τις διψά ερχέσθω προς με και πινέτω», λέει ο Χριστός στο σημερινό ευαγγέλιο. Ποτάμια ζωντανό νερό θα τρέχουν από τις καρδιές, όσων πιστεύουν σε Αυτόν, δηλαδή σοφία θεϊκή και λόγος αξιόπιστος και αληθινός.

στ) Το νερό αρδεύει την φύση και κάθε ζωϊκός ή φυτικός οργανισμός, χωρίς να αποβάλλει την ιδιότητά του, συντηρείται και αναπτύσσεται. Κατά ανάλογο τρόπο ενεργεί και το Πνεύμα του Θεού στους ανθρώπους. Κάθε πρόσωπο διατηρεί τα δικά του χαρακτηριστικά, δεχόμενο όμως το θείο φωτισμό παράγει διαφορετικούς πνευματικούς καρπούς. Έτσι, η ενέργεια του Πνεύματος προξενεί χαρά, αλλά και την κατά Θεόν λύπη, χαρά και κατάνυξη, φόβο Θεού και αγάπη. Κυρίως όμως ενοποιεί τα διεστώτα. Συμβάλλει στη συμφιλίωση, την καταλλαγή, τη συνεννόηση και την επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων.

ζ) Στην υμνολογία της Εκκλησίας η Πεντηκοστή συνδέεται με τον πύργο της Βαβέλ. Εκεί οι άνθρωποι πλήρωσαν την αλαζονεία τους με τη σύγχυση των γλωσσών. Αντίθετα με την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος καλείται σε ενότητα το ανθρώπινο γένος. Στη Βαβέλ καταδικάσθηκε η ασέβεια των ανθρώπων, ενώ στην Πεντηκοστή φωτίσθηκαν οι αγράμματοι αλλά ευσεβείς αλιείς. Ο Γέρων Παΐσιος έλεγε ότι, ενώ σήμερα οι άνθρωποι μαθαίνουν με κόπο μια-δυο ξένες γλώσσες, επειδή όμως «οι γλώσσες αυτές δεν έχουν καμιά σχέση με τις γλώσσες της Αγίας Πεντηκοστής, ζούμε τη μεγαλύτερη βαβυλωνία». Για τη συνεννόηση, τη συμφωνία και την αρμονία στην κοινωνία χρειάζεται να καλλιεργούμε την γλωσσοπυρσόμορφη χάρη του Πνεύματος, η οποία καθιστά τους ανθρώπους πνευματικούς.

(Δημοσιεύτηκε στην εφ. «Μακεδονία της Κυριακής», 23.5.2010)